

och nytta“ vitsordades, än att genom omläggningen kunde undvikas “svåra och höga backar.“ Genom Skiftes-stadgan, i dess 9 Kap., samt Kongl. Förordningen den 29 Januari 1850 har lagstiftningen sört derför, att en jordegare inom skifteslagets område erhåller nödig utfartsväg från sin hemmansdel. Med den bestående rätten torde icke någon annan utväg till vinnande af ytterligare bekvämlighet vara förenlig, än att genom öfverenskommelse med vederbörande och utgifvande af fordrad ersättning utverka tillstånd till det intrång, som åsyftas.

Hvad åter angår de formaliteter och kostnader, hvarom motionen handlar, torde endast behöfva erinras, dels att gällande författning icke ovilkorligt bjuder, att expropriations-nämnden skall bestå af nio ledamöter, utan i 7 § medgifver, att, om parterna derom öfverenskomma, ett mindre antal får väljas, hvilket väl äfven sker desto lättare, ju mindre betydande expropriationsfrågan till sin omfattning är; dels ock att den ersättning, som, i det fall att någon, som i dylik nämnd sutit, vill betalning derför taga, Rätten eger honom tillägga, och hvilken icke får utsättas högre, än “emot hans verkliga kostnad för den förrättning svara kan,“ icke synes kunna uppgå till ett belopp, som, i jemförelse med vigten och värdet af den fördel med expropriationen åsyftas, bör tillmätas betydelse.

På dessa skäl har Utskottet funnit sig böra vördsamt hemställa, att
ifrågavarande motion måtte lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 15 Februari 1867.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

N:o 48.

Ank. till Riksd. Kansli d. 9 Mars 1867, kl. 11 f. m.

*Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i
2 Kapitlet 10 § Strafflagen.*

Från Utskottet har Andra Kammaren infordrat yttrande öfver en af Herr *L. J. Hierta* väckt motion (N:o 172), deri hemställes, att ofvannämnda lagrum, hvilket stadgar, att, derest hos den, som blifvit till böter fälld, saknas tillgång till deras

fulla gäldande, böterna skola, utom i vissa särskildt undantagna fall, förvandlas till fängelse vid vatten och bröd, måtte varda sålunda ändradt, "att vitesböter och andra, som äro ålagda för förseelser, hvilka i sig sjelfva icke innefatta brott, må vid bristande tillgång förvandlas till enkelt fängelse."

Såsom skäl för detta förslag är anfördt, att genom dagliga erfarenheter skulle vara bestyrkt, att tillämpningen af ifrågavarande § leder till hårdhet och orättvisa, samt att, då det vore skilnad emellan underlåtsförseelser, änskönt i lagen belagda med böter, och brott, som i sig sjelfva vore straffvärda, ansvarspåföljden också borde, i händelse tillgång till böterna saknas, vara olika.

Med afseende å de grunder, på hvilka den nya strafflagen är byggd, synes det nästan omöjligt att uppdraga en gräns emellan de mindre förseelser, som endast innefatta åsidosättande af vissa ordningsföreskrifter, och de lagöfverträdelser, som förtjena benämning af "brott" i vanlig mening, åtminstone kunde det icke ske genom en sådan genarel bestämmelse, som motionären föreslagit. Det måste dessutom, efter Utskottets förmenande, vara olämpligt att, då ett visst straffsystem, efter undergången omsorgsfull pröfning, nyligen blifvit antaget, deruti införa en sådan ändring, som den föreslagna, hvilken skulle söndra det hela. Emot böters förvandling i allmänhet till så kalladt enkelt fängelse förekommer den viktiga betänklighet, att frihetens förlust ofta skulle under en längre tid drabba den bötfälde; hvaraf stora olägenheter ej blott för det allmänna, utan ännu mer för den enskilde, i synnerhet då han egde familj, hvars uppehälle berodde af hans obehindrade verksamhet, skulle uppstå; och med afseende derå, att intensiteten af vatten- och brödstraffet ej framträder i mera märkbar mån under de första dagarne, torde det vara tvifvelaktigt, huruvida t. ex. tre dagars fängelse vid vatten och bröd af de sakfälda betraktas såsom hårdare straff än deremot svarande nio dagars enkelt fängelse. Till svårare förvandlingsstraff än tre eller fyra dagars fängelse vid vatten och bröd lära väl de af motionären åsyftade mindre förseelser icke föranleda, enär mot tre dagars fängelse vid vatten och bröd svara till och med 15 Riksdalers böter och mot fyra dagar ända till 20 Riksdaler, öfver hvilket sednare belopp vites- och andra dylika böter sällan stiga; hvaremot för de egentliga brott, som strafflagen belägger med ansvar, böteslatituden är så stor, att väl sällan en verklig förbrytelse kan undslippa med enahanda påföljd, som de omförmälda underlåtenhetsförseelserna.

På nu anförda skäl hemställer Utskottet vördsamt,
att Herr Hiertas ifrågavarande motion måtte lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 18 Februari 1867.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.